

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
Videm - via Vitt. Veneto, 32
Tel. 33-46 - Poštni predal 186
Glavni in odgovorni urednik
VOJMIR TEDOLDI
Tiskarna T. Marioni - Videm

MATAJUR

GLASILO SLOVENCEV V VIDEMSKI POKRAJINI

N A R O Č N I N A :
Za Italijo: polletna 600 lir -
letna 1000 lir - Za inozemstvo:
polletna 800 lir - letna 1500 lir
Oglasi po dogovoru.
Posamezna številka 50 lir

Leto XVII - N. 10 (347)

Udine, 31. maja 1966

Izhaja vsakih 15 dni

Praznik bratske povezanosti ob Zablatniškem jezeru

Zgodovinsko srečanje Slovencev iz dežele Furlanije-Juljske Benečije in avstrijske Koroške

*Nastopilo nad 450 pevk in pevcev - Predstavnika slovenske manjšine obeh dežel sta poudarila nujnost rešitve še odprtih vprašanj
Manjšine naj bodo most zblizanja med narodi, je bilo poudarjeno na veličastnem srečanju - Govor predsednika SKGZ Borisa Raceta*

V Zablatniškem jezeru v Podjuni na Koroškem se je zbralo 15. t.m. popoldne okoli 2000 Slovencev iz Avstrije in Italije, da na skupni kulturni prireditvi manifestirajo tesno medsebojno povezanost in zvestobo narodu in materinemu jeziku.

Bratskega srečanja so se udeležili tudi številni častni gostje, med katerimi je predsednik Slovenske prosvetne zveze dr. Franci Zwiter posebej pozdravil deželnega poslanca in župana Josefa Lubasa, kot osebnega glavarja, nadalje jugoslovanskega generalnega konzula v Celovcu Franca Pirkoviča in konzula Željka Jegliča, posebnega zastopnika italijanskega generalnega konzulata v Celovcu Ottavia Vidonia, predsednika Zveze kulturno prosvetnih organizacij Slovenije Branka Babiča ter predstavnike slovenskih organizacij iz Koroške, Trsta in Gorice.

Deželni poslanec Lubas je zbranim Slovincem sporočil osebne pozdrave koroškega deželnega glavarja Hansa Sime in poudaril, da je na ozemlju, kjer živita dva naroda, potrebno sodelovanje ob medsebojnem spoštovanju. «Vsa dejanja morajo biti prežeta z duhom strpnosti. To je važen pogoj za miren razvoj v deželi, kakor tudi v odnosih med narodi, v odkriti politiki sosedstva, kakor se odraža v živahni kulturni izmenjavi z našimi sosedi. Zato želimo, da bi se ta prizadevanja še bolj poglobila, saj uspešno prispevajo k utrditvi in ohranitvi trajnega miru».

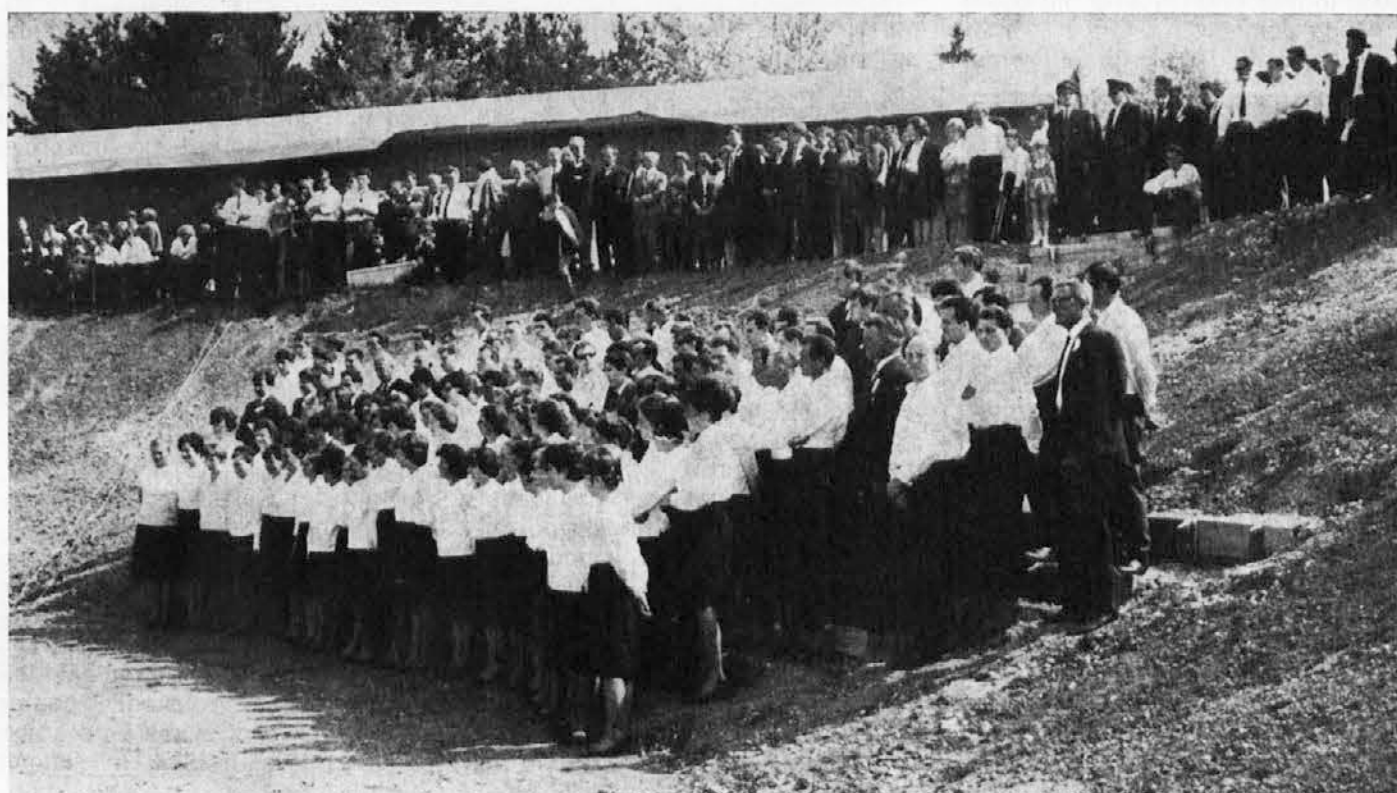
Predstavniki slovenskih organizacij iz Avstrije in Italije so v svojih govorih opozorili na podobnost razmer, v katerih živi slovenska narodna manjšina v obeh državah. Tako predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem in Slovenske prosvetne zveze v Celovcu dr. Franci Zwiter kakor tudi predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze v Trstu Boris Race in predsednik Slovenske prosvetne zveze v Trstu prof. Robert Hlavaty so poudarili, da Slovence v Avstriji in Italiji povezuje ista usoda narodne manjšine v boju za obstoj in vsestranski razvoj. Veže jih ista ljubezen do jezika in visokih kulturnih stvaritev slovenskega naroda, katerega živ del so in hočejo ostati. Povezuje pa jih ista težnja po iskrenem sožitju in sodelovanju z večinskim narodom ter želja po miru in prijateljstvu med sosednimi deželami, kjer pripada narodnim manjšinam še posebno važna in plemenita naloga mostu. Za uspešno izpolnjevanje te naloge pa je potrebno, da prizna država svoji manjšini vse-

stransko enakopravnost, kajti — kakor je poudaril predstavnik koroških Slovencev — meje so najbolj mirne in zaščitene takrat, če ob njih živi zadovoljno ljudstvo, ki brez strahu za svoj obstoj in v posesti svojih pravic lahko v svobodnem in mirnem sožitju z narodom sosedom tekmuje za čim bujnejši kulturni in gospodarski razvoj.

V pestrem kulturnem sporedu so nastopili moški in mešani pevski zbori iz Koroške, Trsta in Gorice, ki so posamič in združeno izvajali bogat program slovenskih narodnih in umetnih pesmi. — Ubrano petje okoli 400 pevk in pevcev je navdušilo številne poslušalce, ki so se zbrali iz vseh krajev južne Koroške, Primorske pa tudi iz Slovenije. Slovenska pesem, ki je bodrila in tolažila slovenske ljudi v zamejstvu v najtežjih časih njihove zgodovine, je tudi tokrat združevala Slovence iz krajev ob morju do vasi v Podjuni. S slovensko pesmijo, s katero so zamejski Slovenci dajali izraz svojim čustvom žalosti, pa tudi veselja in ponosa v dneh zmage nad tistimi, ki so jih po krivici sodili in obsojali, so tokrat izpovedali svojo zvestobo slovenskemu narodu in materinemu jeziku.

Lepa izpopolnitev kulturnega sporeda je bil nastop godbe ravenskih železarjev, veliko zanimanja pa je zbudila tudi umetniška razstava ravenskega slikarja Franceta Boštjana, ki je zbranim zamejskim Slovincem s svojimi slikami in risbami predstavil ožjo domovino velikega koroškega umetnika slovenske besede, pisatelja Prežihovega Vrance.

S prijatno družabnostjo, med katero so bile utrjene stare in navezane nove prijateljske vezi med koroškimi in primorskimi Slovenci, se je zaključilo bratsko srečanje Slovencev iz Avstrije in Italije.

Gornja slika nam prikazuje pevski združeni zbor iz Koroške in Trsta, ki je nastopil ob Zablatniškem jezeru v Pojnski dolini na Koroškem, kjer se je vršilo zgodovinsko srečanje Slovencev iz Furlanije-Juljske Benečije in Koroške

Dežela naj bi nadzorovala in ukrenila

Problemi Terske doline so slični problemom drugih dolin Benečije

Povsod, tako v Beneški Sloveniji kot v Karniji, Kanalski dolini in dolini Režije, skušajo ustvariti baze za dejansko ekonomsko in socialno obnovo - Turizem mora predstavljati bistveno plat z ozirom na splošno sanacijo

Moramo priznati, da ustanove in oblasti raznih instanc včasih le napravijo ali skušajo napraviti nekaj tu in tam na ozemlju Beneške Slovenije. Seveda ni velikih reči kot bi hoteli in kot bi bilo potrebno, a so vsekakor koristne, čeprav so skromne.

Med te reči, ki jih moremo smatrati za redno administracijo, seveda nikakor ne spadata zaščita in obramba jezikovnih pravic, katerih na žalost ne uživa 40.000 slovensko govorečih ljudi videmske pokrajine.

Pa pojdemo naprej. Tokrat bomo razpravljali o občini Brdo v Terski dolini, ker skušajo povsod v hribovskih predelih Furlanije ustvariti bazo za dejansko ekonomsko in socialno obnovo. Zaradi potreb modernega življenja bi bilo prav, da bi se povsod gledalo na turistični sektor in pomagalo, da se ta kar najbolj razvije, kajti turistična dejavnost, posebno če obstojajo tudi prilicne športne naprave in je razvito gostinstvo, more mnogo prispevati, da se izboljša splošno ekonomsko stanje.

Tudi v Brdu oziroma v Terski dolini je stanje resno in zaskrbiljajoče. V prvi vrsti nam to dokazuje emigracija, ki je prav tu posebno velika. Prav zato je absolutno potrebno takoj vzeti vse primerne ukrepe, da se prepreči, da se ekonomska kriza, ki muči vso dolino, še bolj ne poslabša. Končno je to vprašanje ne samo življenja samega tu živečega slovenskega prebivalstva, ampak celo njihovega preživetja.

Zakaj se torej ne poskrbi, da bi prenehalo takšno stanje, ki vzpodbuja in celo primora deložne ljudi, da odhajajo od doma daleč v neznan svet? In kdor odide, ponizan in žalosten, prav gotovo ne more odnesti s seboj lepih spominov in še manj gojiti čustva hvaležnosti do tistih, ki so se malo ali sploh nič zanimali zanj.

O nujnih problemih Terske doline so začeli pred nedavnim razpravljati na nekem sestanku v prostorih konzumne zadrage v Brdu, katerega so se udeležili izvoljeni občinski predstavniki in podpredsednik deželne vlade dr. Giansilverio Giacometti, ki ga je spremljal deželni poslanec dr. Carlo Volpe iz Čente.

Predsednik konzumne zadrage in občinski svetovalec v Brdu, učitelj Viljem Černo je orisal podpredsedniku deželne vlade in njegovemu spremljevalcu pravo paroramo Terske doline in mu tudi svetoval ukrepe, ki bi jih bilo potrebno zvesti, da bi se zadalo tej panorami bolj miren in veder izraz iz vsakega vidika.

Deželni poslanec dr. Volpe je nato povedal, potem ko je omenil posebne zasluge ljudi iz hribovskih krajev, da se Dežela že trudi, da bi se življenjski pogoji Terske doline dvignili do zadovoljive ravni.

Podpredsednik deželne vlade je nato pripomnil, da je težko življenjsko stanje ljudi Terske doline vsem dobro znano in da je dejanska volja, da se rešijo čim-

prej najnujnejši problemi. Poleg tega je sporočil, da je prisledništvo za turizem že nakazalo primeren prispevek za valorizacijo Završkih jam in da je v načrtu ustvaritev novih infrastruktur, da se je odprla v Brdu šivalnica za izdelovanje dežnih plaščev, kjer je zaposlenih več domačih deklet.

Ko je pregledal neposredne perspektive rokodelstva, je dr. Giacometti pohvalil dobro iniciativo domačega župnika Domenika Zannierja, ker se je zanimal, da se je odprla v Brdu šivalnica za izdelovanje dežnih plaščev, kjer je zaposlenih več domačih deklet.

Sledila je dolga diskusija, v katero so posegli med drugim tudi župan občine Brdo Sergij Sinicco, občinski odbornik Sgarban, občinski svetovalec Corrado Stefanutti, bivši brdski župan Primo Marchiol, ki je prikazal potrebe Učje in ovire, ki nastajajo zaradi vojaških uslužnosti, župnik Zannier, Remo Ker in drugi.

Nazadnje sta govorila še enkrat dr. Giacometti in dr. Volpe, ki sta zagotavljala, da se bosta zanimala, da se rešijo vsi problemi, o katerih so razpravljali.

Na tem mestu nam ne preostaja drugega kot da zaželimo, da bi končno napočila tudi za Tersko dolino ura, da se ekonomsko prerodi. Želeli bi pa tudi, da bi se zgodilo enako tudi v drugih dolinah, kjer žive Slovenci.

Govor predsednika SRGZ Borisa Raceta

V tesni povezavi bomo nadaljevali boj za naše nacionalne pravice

S posbnim veseljem smo se odzvali vabilu vaše Slovenske prosvetne zveze na to bratsko srečanje, da bi spoznali lepoto Korotana, zibelko slovenske zgodovine in zlahten vir slovenske kulture Z veseljem smo prišli, da bi spoznali vas, naše brate koroške Slovence, ki živite podobno kot mi Slovenci v Italiji življenje narodne manjšine.

Prav podobna usoda nas bolj približuje in vzbuja medsebojno zanimanje za razmere, v katerih naši narodnostni skupnosti živita, se bojujeta za svoj obstoj, za svoje pravice in si prizadevata, da bi postali enakopravni z večinskim narodom. Grenka je usoda narodne manjšine; njenim pripadnikom je naloženo dvojno breme. Poleg boja za vsakdanji ruh in za splošne demokratične pravice, ki ga bijejo skupaj z drugimi državljani države, v kateri živijo, morajo na vsakem koraku terjati pravice za svojo narodnost, za svoj jezik, za svojo šolo in morajo biti vedno na straži, da ne bo okrnjeno tisto, kar so si pridobili s tolikimi napori in težkočami.

Slovenci v Italiji imamo še mnogo, še preveč nerešenih vprašanj. Letos potече sto let, odkar pripada Beneška Slovenija Italiji. Kljub temu, da so prešli v meje Italije s plebiscitom in da je uradno priznana njihova lojalnost, jim v teh sto letih ni bila dana niti najmanjša narodnostna pravica; nasprot-

no, z občudovanja vredno vztrajnostjo in sistematičnostjo se odpravlja še tisto, kar je kljub temu ostalo slovenskega. Vedno manj slovenske besede je v cerkvah, ker je število slovenskih duhovnikov med beneškimi Slovenci načrtno vedno manjše; otroke v najbolj zakotni vasi vabijo v otroške vrtce, kjer ne smejo spregovoriti v materinem jeziku — podobno kot v vseh tamkajšnjih šolah — zato da bodo prej pozabili besede, ki jih sprejemajo iz materinih ust.

Imamo državno ustavo iz leta 1948, ki je napredna in ki zagotavlja enakopravnost vseh državljanov ter zaščito narodnostnih manjšin. Ta ustava pa se — nasprotno kot na Južnem Tirolskem in v Aostii — v odnosu do beneških Slovencev ne izvaja in se ne izvaja v celoti niti na Goriškem. Goriški Slovenci imajo sicer šole v svojem jeziku, toda v javnosti nima slovenski jezik nobene pravice; še vedno je v veljavi zakon, ki prepoveduje slovenska osebna imena.

Tržaški Slovenci so s formalne strani najbolj zaščiteni del slovenske manjšine. Londonski sporazum iz leta 1954 vsebuje tudi Posebni statut, kjer so navedene našteje pravice, ki jih morajo uživati Slovenci na Tržaškem. Sadovi tega sporazuma so na raznih področjih nesporni in se kažejo predvsem v pomirjenju, v vzpostavitvi do-

(nadaljevanje na 3. strani)

20 - letnica Slovenskega dijaškega doma v Gorici

Prijetno srečanje bivših in sedanjih gojencev

Izredno velika udeležba - Prišli so iz najrazličnejših krajev, celo iz inozemstva
Pozdravna pisma - Pomemben govor ravnatelja doma dr. Petra Sancina

Preteklo nedeljo se je vršilo v Gorici ob priliki proslave 20-letnice obstoja Slovenskega dijaškega doma nadvse prijetno in prisrčno srečanje bivših in sedanjih gojencev te ustanove. V dom so prihitali iz vseh krajev, tudi tisti, ki jih je življenska pot pagnala daleč v svet, in kdor se ni mogel osebno odzvati, je poslal pozdravno pismo. Vsi so koteli tako ali drugače biti prisotni v domu in izkazati svoje hvaležnost do tistih, ki so jim omogočili študije. Tako so se ponovno srečali zreli ljudje, ki so v otroških in mladeniških letih bili gojenci tega doma.

Za to priliko so pripravili v mo-

dernem in lepo urejenem domu več razstav. Najpomembnejša je prav gotovo tista, ki v sliki prikazuje razvoj zavoda v teh dveh desetletjih in slike gojencev, posnete v domu in na izletih. Razstavljeni so bili nadalje seznanjajo dobrotnikov, športne trofeje, prispevki osnovnošolcev v besedi in sliki in pa razstava slik gojencev.

Ob tej priliki je bila izdana tudi posebna brošura, vki jo je uredil Slavko Rebec in obsega 32 strani ter vsebuje spise v prozi in poeziji in slike.

Prireditev je otvoril ravnatelj doma dr. Peter Sancin, ki je med drugim dejal: « Ustanovitev dijaških domov so narekovali plemeni nameni in objektivno stanje našega ljudstva po 25-letnem zatiranju materine besede. Eni celi generaciji je bilo onemogočeno vsakršno izobraževanje v narodnem duhu. Po osvoboditvi, doseženi za ceno velikega krvnega davka v narodnoosvobodilni vojni, je v primorskem izobraženstvu zijala v vsej svoji tragiki velika vrzel. Zato je postala naloga obnovitve slovenskih šol in vzgoje mladega rodu bistvene važnosti.

Dolga je bila pot — je nadaljeval govornik — našega zavoda do današnjega dne. Mnogi izmed nas, ki ste danes prisotni, se še spominjajo svojih šolskih let iz kratkega življenja v domu. Danes je drugače. Vidite novo stavbo, moderno, primerno, vidite dom, kakršnega ste si morda v mislih predstavljali in želeli. Zgradili in obnovili smo ga za svoje otroke

in za troke svojih otrok, ker gledamo in hočemo gledati z zaupanjem v bodočnost, da se bo naš rod na svoji zemlji ohranil, razvijal in krepil. Veliko ponosa je v nas, veliko vere v naše poslanstvo.

Potem je še povedal, da je šlo skozi domska vrata nad 800 mladih ljudi, ki so danes profesorji, inženirji, učitelji, uradniki, delavci, zdravniki in odvetniki, agronomi ali pa še študirajo na šolah in univerzah. Mnogi se udeležujejo na kulturnem, prosvetnem, športnem, političnem in na drugih področjih in vsi delujejo v blagor skupnosti. Dejal je tudi: « Radi se spominjamo gojencev iz Beneške Slovenije. 70 fantov in deklet nam je dalo roko v slovo, večina jih je morala po svetu, vendar vidimo, da jih je veliko navezanih na materin jezik, in da so tudi taki, ki doma in po svetu delujejo za narodni preporod svojih sorojakov ». In je zaključil svoj govor z željo, da naj bi bil ta praznik eden izmed trdnih mejnikov v zgodovini slovenske skupnosti v Italiji v luči kulturnih tradicij, ki oblikujejo slovenski rod.

Predsednica Dijaške Matice Tončka Čok iz Trsta je ravnatelju dr. Sancinu čestitala k pomembnemu jubileju ter želela zavodu nadaljnjih uspehov pri izvajanju njegovega poslanstva. Čestitke so izrekle tudi dijakinje gimnazije v Novi Gorici, gojenci dijaškega doma v Tolminu pa so izročili spominski album. Nazadnje je sledil pester ljudsko-prosvetni zabavni program, ki so ga izvajali bivši in sedanjí gojenci.

NOV ZAKONSKI PREDLOG DEŽELNEGA ODBORA

Dežela bo uvedla službo hitre cestne pomoči

V zadnjih dneh se je začela urediti pobuda odbornišča za higieno in zdravstvo za uvedbo hitre cestne zdravstvene pomoči. Na zadnji seji je deželni odbor na predlog odbornišča Nardinija določil dokončno besedilo zakonskega osnutka, s katerim se ustanavlja ta služba v naši deželi. Gre za zelo važen ukrep, ki bo zanimal vse uporabnike cest in železi, da bi ga uresničili še v tej turistični sezoni. Ta zakonski osnutek pooblašča deželo, da da pobudo za razvoj hitre cestne službe za zdravstveno pomoč ponesrečencem ter da v ta namen tudi prispevke bolnišnicam RK in vsem ustanovam ki lahko opravljajo to službo. Za letos so določili 155 milijonov prispevka. Ustanove, ki bodo ta prispevek sprejele, se bodo morale obvezati, da bodo poskrbele za hitro cestno pomoč na vsem deželnem ozemlju, tako da bodo ponesrečencem čimprej pomagali.

V zvezi s tem ukrepom, je dovolj da se spomnimo na veliko število nesreč na naših cestah. V mnogih primerih so bile nesreče smrtno. Zaradi teh nesreč pa je tudi mnogo invalidov in pohabljenec, kar pomeni tudi hudo gmotno izgubo za družbo. S tem ukrepom bo naša dežela prva, ki bo uvedla takšno službo, v deželnem obsegu. Na splošno namerava deželna uprava poveriti hitro cestno pomoč bolnišnicam, s čimer bo pridobila na svoji učinkovitosti, saj se bo s tem preprečila vsaka izguba dragocenega časa. Seveda pa bo dežela upoštevala tudi druge rešitve. Pri tem je treba pripomniti, da v Trstu in Trziču že uspešno deluje na tem torišču RK. S pomočjo dežele bodo lahko nudili hitrejše cestno zdravstveno pomoč kot doslej, saj je znano, da takojšnja pomoč in racionalnejša oskrba med

prevozom v bolnišnico rešijo 20 odstotkov več življenj ponesrečencev.

Hitra cestna pomoč bo v deželi delovala noč in dan z rešilnimi vozovi, opremljenimi z radiotelefoni; v vseh teh vozovih bodo poleg bolničarjev tudi zdravniki. Deželno ozemlje bo razdeljeno tako, da bo vsaka bolnišnica skrbela za svoje področje, na katerem bodo na razpolago telefoni, in cestni napisi z navodili kam naj se obrnejo tisti, ki priskočijo prvi na pomoč. Tako se ne bo več dogajalo, da marsikak ponesrečenec umre, ker pride pomoč prepozno.

ITALIJANSKE DRAMSKE DRUŽINE GOSTOVALE PO ISTRI

Italijanska dramska skupina « Giulio Basetti » je bila več časa na turneji po Istri s komedijo Diega Fabria « Zapeljivec ». Predstave, ki so povsod žele obilo uspeha, so se vršile v Koprju, Piranu, Vodnjanu in Rovinju.

S štirimi zgodbami znanega italijanskega pisatelja Edmonda de Amicisa, avtorja « Il Cuore » (Srce) pa je gostovalo v Koprju, Izoli in Piranu še mladinsko gledališče « Carro de Tespi » iz Rima.

Upati je, da bodo v okviru kulturnih izmenjav med Italijo in Jugoslavijo prišlo kmalu gostovat v Beneško Slovenijo dramske družine iz Slovenije, saj je to želja vseh naših ljudi. Oblasti naj bi seveda poskrbele za primerne dvorane, ki bi bile tako potrebne tudi za druge prireditve, ki jih pri nas na žalost pogrešamo. V vsej Beneški Sloveniji razpolagamo samo z eno kinodvorano v Sempetru in še ta je privatna.

DEŽELA ZA TURISTIČNE CESTE

Deželni odbor je sprejel okvirni načrt o ureditvi cest turistične važnosti. Načrt,

TRČMUN V SOVODENJSKI DOLINI, rojstna vas našega velikega pesnika in narodnega buditelja Ivana Trinka leži visoko v bregu na pobočju mogočnega Matajurja

Vedno tesnejši kulturni stiki med Furlanijo in Slovenijo

V petek, dne 13. maja je gostoval v Vidmu pod vodstvom slavnega dirigenta Sama Hubada simfonični koncert Slovenske filharmonije iz Ljubljane. Pred polno dvorano v stari cerkvi sv. Frančiška na trgu Venerio je izvedel dela Ramovša, Verdija, Brahmsa in drugih skladateljev. Občinstvo je že v začetku toplo, prijazno in navdušeno pozdravilo goste iz Ljubljane in to navdušenje se je stopnjevalo vse do konca koncerta.

Nastop simfoničnega koncerta v Vidmu sodi v okvir že dokaj utrjenega kulturnega sodelovanja med Furlanijo in Slovenijo. O želji po nadaljnji krepitvi splošnih kulturnih stikov pa je pričala vsebina sestanka med predstavniki obeh dežel pred koncertom. Z italijanske strani so se sestanka udeležili predsednik pokrajinskega odbora prof. Burtulo, videmski župan prof. Cadetto in številni drugi.

Slovenijo so na sestanku zastopali namestnik republiškega sekretarja za kulturo Boris Lipužič, podpredsednik mestnega sveta Ljubljane inž. Ljubo Levstik, ravnatelj Slovenske filharmonije Ciril Cvetko, jugoslovanski kunzuj v Trstu Jože Gačnik in drugi.

Župan prof. Cadetto je izrekel ljubljanskim gostom dobrodošlico in poudaril pomen pobud za kulturno sodelovanje med sosednimi območji obeh držav.

Boris Lipužič je pozdravil videmske gostitelje v imenu slovenske vlade in izjavil, da je sodelovanje

z vsemi narodi ena izmed temeljnih vodil Jugoslavije in da Slovenija s takim sodelovanjem s sosedi uresničuje taka določila. Tudi Boris Lipužič je izrazil željo po nadaljnji krepitvi medsebojnih kulturnih stikov.

con coincidenze immediate per le maggiori città del

CANADA

voli diretti trisettimanali tariffe ridotte per emigranti

VOLATE
Canadian Pacific

V tesni povezavi bomo nadaljevali boj za naše nacionalne pravice

(iz prve strani)

brih sosedskih odnosov med Italijo in Jugoslavijo, v odprtju meje itd. Toda kakšna počasnost v izvajanju Posebnega statuta! Kolikim izgovorom, izmikanjem, zvijačnim, omalovaževanjem in odkritim nasprotovanjem izvajanju vseh členov statuta s strani odgovornih ljudi smo bili priča v preteklih 12 letih. Gotovo, da taka počasnost in postopek ni nič novega tudi za vas koroške Slovence.

Izražamo svoje nezadovoljstvo, da ne uživamo še vseh pravic in da nismo deležni vse zaščite, ki jih določata ustava in Londonski sporazum. Preteklo je že dosti let, da bi se vsa določila, tudi postopno, izvajala. Hkrati pa tudi nečemo mimo zelo važne ugotovitve: položaj pred nekaj leti je bil še bistveno slabši. Napor naprednih sil v Italiji so prav v tej dobi, v teh preteklih letih začeli kazati vidnejše uspehe. Vse se je premaknilo v naprednejšo smer, v vodstvo države so vstopile sveže sile, tako da je program današnje vlade neprimerno naprednejši kot prejšnji. Vse to se mora v večji ali manjši meri nujno odražati na vseh področjih političnega in družbenega življenja v državi.

Ce je s tem v zvezi treba navesti kak primer, potem moramo omeniti predvsem vključitev Slovencev-socialista v tržaki občinski odbor. Prej je bilo namreč za tržaške vladajoče kroge v veljavi nacionalistično stališče, da ne more in ne sme biti Slovenec v upravnem vodstvu mesta. Tudi v vodstvo goriške pokrajine in občine sta bila po 40 letih pritegnjena Slovenci. Deželni svet dežele Furlanije-Juljske krajin je v zadnjem letu izglasoval o-membe vredne ukrepe. Ni treba omenjati, da so vsemu temu besno nasprotovale nacionalistične in fašistične skupine, ki pa so bile — in to je treba posebej in z velikim zadoščenjem pouda-

riti — poražene in izolirane.

To so vzpodbudna dejstva, ki bi nam morala obetati boljše čase, če bodo člane odločajoče politične sile hotele nadaljevati po poti, ki so jo izbrale po tolikih pomislekih in predsodkih. Seveda pamanjšina ne sme stati ob strani in samo opazovati, kaj se bo zgodilo. Odnos do manjšine se je spremenil predvsem zaradi bolj demokratične smeri celotne italijanske notranje politike. Ponovno je bilo potrjeno znano načelo, da se morajo uspehi boja za demokracijo nujno odražati tudi v odnosu do narodnostne manjšine, da je torej boj za demokracijo hkrati tudi boj za pravice narodnostne manjšine. Naravni zaključek za pripadnike manjšine je torej, da se že zaradi lastnih narodnostnih koristi ne izolirajo od splošnega dogajanja v državi, ampak se vanj vključijo in pomagajo potiskati naprej voz napredka. Kot je res, da je boj narodnostne manjšine za svoje pravice napreden, tako bodo njegovi sadovi pristnejši in trajnejši, če bodo dozorili v vzdušju napredka, ker bodo njegov naraven plod in ne fiktivna poteza ali volilni račun. Zato mora tudi manjšina v naporih za svoj obstanek in svojo rast izbrati pravo pot, ki bo najprej privedla do uspehov.

Dragi koroški bratje, mnogo primerov s svojim položajem ste lahko napravili ob tem kratkem prikazu položaja Slovencev v Italiji. Z današnjim bratskim srečanjem pričujemo na svečan in prazničen način tesnejše sodelovanje med našimi organizacijami, med vami Slovinci iz Avstrije in nami Slovenci iz Italije. Izmenjali si bomo izkušnje, ki bodo obojim koristne. V tesni povezanosti z matičnim narodom v Jugoslaviji, ki s tako pozornostjo sledi, kako živita njegova sestavna dela v obeh sosednih državah, ter z oporo, ki si jo bomo medsebojno nudili, bomo lažje premagovali naše težave.

Zborovanje slovenskih geografov v Novi Gorici

V veliki dvorani občinske skupščine v Novi Gorici se je vršilo VII. znanstveno zborovanje slovenskih geografov, ki se je zaključilo 23. maja z ekskurzijo v Furlanijo in Beneško Slovenijo. Zborovanja se je udeležilo okoli 200 članov Geografskega društva Slovenije ter precejšnje število gostov. Med njimi je bilo tudi več predstavnikov javnega življenja.

Prvi del zborovanja je bil posvečen predvsem lokalnim problemom. Po uvodnem referatu predsednika Geografskega društva Slovenije dr. Avguština Laha o nekaterih problemih sodobne geografije so bila dopoldne na programu izvajanja še treh referentov. Politični sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov iz Nove Gorice Štefan Cigoj je govoril o aktualnih družbeno geografskih problemih Goriške.

V avli upravne zgradbe so odprli v času zborovanja razstavo o šolanju geografov ter o njihovem strokovnem, znanstvenem in poljudno znanstvenem delu.

Zvečer je priredil za udeležence zborovanja sprejem v Park hotelu

predsednik občinske skupščine Žoko Štrukelj.

Udeleženci zborovanja so si ogledali še Novo Gorico s Kostanjevico, nakar so bili na vrsti občni zbori geografskega društva. Goriško gledališče jim je pripravilo Gradnikov večer, s katerim jim je predstavilo briškega pesnika.

Tržaškemu Slovenskemu gledališču priznali status « izredne dejavnosti »

Ministrstvo za turizem in prireditve je v soglasju s posebno posvetovalno komisijo priznalo te dni Slovenskemu gledališču v Trstu status « izredne dejavnosti » in mu podelilo ob enem pet milijonov lir za letošnje gledališko sezono. Po obrazložitvi ministra Corone je tako SG Trst lahko deležno večje podpore, kot bi jo uživalo, če bi imelo status « compagnia primaria ».

Čeprav pri tem priznanju ni razvidno, ali gre za enkratno ali stalno podporo Slovenskemu gledališču, je to vendarle pomembno priznanje vloge Slovenskega gledališča v Trstu.

KRISTUS IN SV. PETER PO NADIŠKI DOLINI (legenda v nadiškem dialektu)

Kadar Kristus in sv. Petar sta hodila po Benečiji, sta paršla tudi v Gorenj Barnas, trudna in lačna. Na pragu njeke hiše je sede adan starčič in molju rožar. Sv. Petar je parsneu klabuk, se žegnu in parkloniu, Kristus pa je šu le naprej in ga njé še pogledu ne.

Buj naprej sta srečala dnega puoba, ki je veselo žvižgu in pjeu.

Sv. Petar je šu naprej in ga njé še pogledu ne, Kristus pa ga je prijazno pozdravu an se mu posmejau.

« Kakuo je tuo », je vprašu sv.

Petar Kristusa, « de starčiča, ki je molju rožar njeste še pogledu ne, an puoba, ki je veselo žvižgu in pjeu, ste takuò prijazno pozdravu? ».

« Starčič », mu odgovori Kristus, « je vse zapiu in zapravu an sada, ki je star in ki njema ne ki pit' ne ki jest', molju rožar. Puob pa, kadar je čas molit, molju, kadar pa je čas pjet' an žvižgat', puoje in žvižga! ».

In Kristus an Petar sta hodila od hiše do hiše prosit kos pulente za kosilo. Domà so bile samé žené, vsi možjé so bli po oštarijah. Žene njeso imjele moke za pulento an so pošijale ta dva popotnika v oštarijo.

Kristus in Petar se njesta molgla previdat za kos pulente in sta muorala lačna zapustit Gorenj Barnas.

Od tistega časa oštarija je za gorenjega Barnašanja kù kalamita, de ne more mimo njé, an de če v nji dol sedne, se ne more vič odtrgati od klopi, dokjer ima še kajšno « palanko » v gajofi. An, magar takuò ne, ta boljzezan se širi še po drugih vaseh!

GORENJI BARNAS, precej velika vas v šempeterski občini. Tu so se do današnjega dne, več kot v katerikoli drugi vasi Beneške Slovenije, ohranila ustna izročila.

Kakuo pre Anton je djelu rabot

Tuo, kar bom napisu sadà ni pravca, ampak se je zrjes zgodilo u tistih casih, ko po naših dolinah so bili za kapolne vsemogočni čarnosrajčniki. U tistih ljetih je bilo prepovedano še k Bogu molit u svojim domačem maternem jeziku. Je biu adan kapo za vso dolino od Kobarida do Špjeta. Da bi ponižu naše duhovnike in jim nagaju, se je zmlu puno reči. Adan dan pošje taz Špjeta pre Antonu adan cirklar, da se ima za zglast u Podbonjescu dol na cjest iz Kobarida u Čedad in za iti delat vič dni « na rabote ». Je mislu, da gospuod bo ušafu kajšnega družega in ga plačavu, da mu bo djelu « raboto ».

Ali pre Anton, brihtan in kuražan, na tisti dan gre u Podbunjesac na cjesto. Tam sleče svojo suknjo, jo objesi na drevo, vzame v roko lopato in začne delat « rabote ». Ljudje, ki so ga dobro poznal in radi imjel, so začel gledat, kaj nunac djela. « Delam rabote je takšan ordin od kapolna ». An 'judjé so se začeli zbirat okoule njega, govorit, smejat an se jezit nad takšnim kapolnom. Adan je imù aparat za fotografat, je šu an pritisnu gospuoda nunca glih, ko je imù karjolo u rokah. Potlè je pošlu tisto fotografijo u adan velik žornal dol u Italiji, ki je napisu, kaj se dogaja gor na meji.

An potlè? Gospuod nunac je narédu «-rabote », tisti kapo je

pa tud konču svoje strahovanje po naših dolinah, zak' ti višji so ga preložili dol nekam daleč u Italijo, zak ljudstvo je bilo previč jezno na takega človeka.

Pre Anton je pa iz tiste fotografije dau naredit veliko foto-

grafijo in jo je dau u kvader, in vsakemu je rad pokazu, kakuo je biu « na raboti » in kakuo je spravu proč tistega vsemogočnega človeka, ki ni mogu videti Slovenju.

ČERJEŠNJOVA MUHA

U naši dažel je zlo razširjena čerješnjava muha, ki napada čerješnjava sade Ne djela škode samo zatuo, ker položi čarviča u sad, ampak tud zatuo, ker postanejo čerješnje mehké, slabega savorja an zatuo se jih ne muore prodot.

Če prerježete adnò bouno čerješnjo, buosta videli par koščici kakih pet milimetru dougega čarviča. Tuo je ličinka (larva) čerješnjava muhe. Muha je velika približno pou centimetra, je čarne farbe an ima kakšno rumeno piko. Glava je rumene farbe, krila so tenke an čarno pisane.

Muha se parkaže maja ali junija mjesca an spoletava o gorkih urah okuol drevja an poklada jajca na čerješnje, ki potlè ta jajca gredo u sad, ne de bi se od zunaj kej poz-

nalo. U malo dneih pride iz tistega jajčka mali čarvič an zljeze do čerješnjava koščice. U čerješnji čarvič pije narbuojši sok an raste. Kar so čerješnje zredele so čarviči že veliki an pridejo von iz sada na drevo an potlè padajo na zemljo. Skrijejo se kakih tri centimetre globoko u zemljo an se zabubijo an takuo drugo ljetu iz te bube izleti čerješnjava muha.

Čerješnjava muho se uničuje narbuojše takuo, de se uničuje bube. Če rastejo čerješnje na obdjelani zemlji je trjeba potlè, kar so čerješnje pobrane, pod drevesi globoko prekopat an takuo se podkopa bube u globino, de ne muorejo več von prit. Kadar prekopavate zemljo pokličite kokoši, ki buodo rade jedle tistega škodljivca.

JOSIP JURČIČ

SLOVENSKI
JURČIČ
KORČAK
JANČAR

5. Pod gradom si je poletnega dne ciganska drhal postavila šotor. Krog velikega kotla so se sukale ciganke. Na deblu blizu šotorov sta sedela cigana: dolg cigan in poleg njega kuštrav cigančič, njegov sin.

Dolgo sta šepetala, videti je bilo, da nimata na umu čeden posel. Stari dolg in izginil v grmovju, ki se je širilo proti gradu, za njim jo je potegnil še sin.

6. Tiho sta prispela do grajskega obzidja. Dolgin se pripogne, sin se mu skobaca na ramena; potem dolg in počasi spne s svojim živim tovorom pokonci ob zidu. Mladi cigan kot veriverica spleza na visoko obzidje.

«Vidiš konjski hlev?» vpraša oče. «Vidim. In mater vidim na dvorišču », odgovori maček ciganski na zidu in že zgine na ono stran.

7. Vsi grajski hlapci so se zbrali konec grajskega hleva okoli stare ciganke, ki je vedela mnogo povedati. Babura je zagledala mladega cigana na zidu in, da bi zamotila hlapce, pričela jim je vedeževati iz roke. Temu obljubi srečo, onemu slavo, tretjemu dekle, četrtemu denar. Vsaka njena beseda je bila prav obrnjena, nikomur v škodo. Hlapci so strme menili, da jim vse po resnici razodeva.

8. Ta čas pride graščak, gospod Marko. Kozjak na drugi konec dvorišča. Vidi, da so se hlapci v drhal zbrali, hoče zvedeti, kaj imajo. V ta hip mu priteče nasproti sinček, šestletni Jurij: «Oče, pojte pogledat, pojte! Tuj hlapec je našega vranca odpel in ga žene venkaj. Jaz sem mu rekel naj ga pusti, pa me je hudo pogledal in me hotel prijeti. Pojdite!» Reki vleče deček očeta k vratom.

Iz Nadiške doline

ZA RAZVOJ TURIZMA V NADIŠKI DOLINI

Pred nedavnim se je vršil v Špetru na sedežu občine sestanek, katerega so se udeležili predsednik pokrajinske ustanove za turizem Faustino Barbina, predsednik pokrajine prof. Burtulo, predsednik za gorsko gospodarstvo adv. Agostino Candolini, pokrajinski odbor za turizem Vinicio Talotti in župani iz Špetra, Podbonesca, Sovodenj, Dreke, Sv. Lenarta, Sredenj in iz Prapotnega.

Špeterski župan Gino Koredič je podal poročilo o turistični dejavnosti, nakar so sprejeli program za leto 1966, v katerega so letos vključili tudi razstavo gubanc v Špetru, praznik vina v Prapotnem in razstavo podboneških breskev. Ob koncu so sklenili, da bodo navezali stike s čedadskim planinskim društvom (CAI), da bodo skupno proučili načrt za turistično valorizacijo tega področja, posebno Matajurja, kjer bodo, kot je znano, v bližnji prihodnosti zgradili turistično naselje, kamor bodo zahajali pozimi in poleti ljudje iz bližnjih mest.

PROGRAM ZA SAGRO SV. PETRA

V Špetru so ustanovili poseben odbor, ki bo skrbel za sestavo programa za praznovanje vaškega patrona sv. Petra (29. junija). Za predsednika tega odbora je bil imenovan Renato Qualizza. Praznovanje se bo vršilo od 26. do 29. junija.

UREDITEV CEST

Veselo so zapeli zvonovi, ko so dokončno asfaltirali cesto skozi Petjah in Saržento. Ti dve vasi sta znani nedeljskim izletnikom, ki prihajajo v Nadiško dolino in zato je prav, da vodi tja dobra cesta, kajti do sedaj je bila ta jamasta in zato nevarna za promet.

Popravilo pokopališča

V kratkem bo dala občinska administracija preurediti vaško pokopališče v Špetru. Naredili bodo poti in zgradili tudi več grobnic.

PRISPEVEK DEZELE ZA CESTE

Deželni odbor za javna dela je dodelil špeterski občini 2 milijona lir prispevka za popravilo cest. Najprvo bodo popravili ono, ki vodi v Gorenji Brnas, ki je popravila najbolj potrebna.

Čedad

26 NOVIH STANOVANJ ZA DELAVCE

Avtonomni deželni inštitut za ljudske hiše v Vidmu bo poskrbel za gradnjo 18 stanovanj za delavce v Čedadu. Ta gradnja bo stala okoli 100 milijonov lir. Te dni bodo kupili parcelo in gradnja se bo kmalu pričela.

Tudi občina Čedad bo zgradila 8 stanovanj za potrebne delavce in sicer v Gruppignanu. Vsega skupaj bodo tako zgradili 26 stanovanj.

V Čedadu se zadnje čase zelo občuti stanovanjska kriza, ker se priselji vedno več ljudi kot pa se jih izseli.

DEMOGRAFSKO GIBANJE

Meseca aprila je bilo demografsko gibanje v čedadski občini takšno-le: rodilo se je 5 otrok, umrlo je 11 oseb, v občino se je priselilo 27 oseb, iz občine jih je šlo

pa 58, porok je bilo 9. Dne 30. aprila je čedadsko občina štela 10.852 ljudi.

Podbonesec

CESTA PODBONESEC-ŠTUPCA

Tele dni so dokončali z deli na

Iz Idrijske doline

VERJETNO ZAPRTJE DVEH ŠOL

Da je vedno manj ljudi v Idrijski dolini se kaže tudi v šolah, kjer je vsako leto manj učencev in zato bodo verjetno letos zaprli kar dve šoli in sicer v Čjubicah in v Kodermacih, kjer so samo trije ali štirje šolarji. Pa ne samo izseljevanje, tudi naravnega prirastka ni. Sedaj namreč ni več družin, ki bi imele dosti otrok, imajo le po enega ali dva. Vprašujemo se, kaj bo čez nekaj desetletij, če bo padec prebivalstva nadaljeval s takšnim ritmom kot je do sedaj. Šol v gorskih vaseh najbrže ne bo več in tako bo asimilacija še hitrejša.

Tega moža, ki je star 75 let in se piše Vanac Kodermac, smo srečali ob našem obisku Kodermacev, o katerih bomo obširno poročali prihodnjic

POMANJKANJE PITNE VODE

Pretekli teden je naš župan Bruno Bernardo šel v Videm k prefektu, da mu je razložil kritično stanje nekaterih vasi, ker jim primanjkuje pitna voda. V Ibanj, Kravoretu in Novakovcih so namreč že dlje časa brez nje in zato je župan prosil za potreben prispevek, da bi se moglo ojačiti vodovod. Ljudje se že sedaj boje poletja, kaj bo, če ne bodo pravočasno izvedli tega tako potrebnega javnega dela.

NESREČA

V čedadsko bolnišnico so morali peljati 61 letnega Čezarja Marcolinija, ker je padel in si močno poškodoval levo roko. Če roka ni zlomljena, bo ozdravel v dveh tednih.

Sv. Lenart

POVRAČILO ZA ŠOLSKE KNJIGE

Šolski patronati občin Sv. Lenart Dreke, Grmek in Sredenj so poskrbeli, da so nekateri učenci, ki obiskujejo obvezno srednjo šolo, dobili povrnjen denar, ki so ga potrošili za nakup šolskih knjig. Tako je bilo pomagano 120 učencem, za kar je bilo dano dva milijona lir.

Izpod Kolovrata

V BLIŽINI KRASA ODKRILI VELIKO JAMO

Delavci, ki so pretekli teden popravljali cesto v dolini Kosce, so

državni cesti, ki vodi po Nadiški dolini. Med Podbonescem in Štupco so obnovili asfalt in ponekod popravili tudi občestni zid. Cesta je sedaj dobra, le nekoliko tesna je, ker je zadnje čase vedno več izletnikov, posebno nedeljskih, kajti nedaleč od tu je obmejni prehod prve kategorije in promet čezenj je velik.

po naključju odkrili v bližini vasi Kras veliko podzemeljsko jamo, v kateri je polno stalagmitov in stalaktitov. Pravijo, da je jama morala biti nekaj poznana domačinom in da je šla potem v pozabo, ker jo je zasul plaz. Nekateri so celo mnenja, da so v njej nekaj stanovali ljudje ali pa da jim je služila za zatočišče pred sovražnikom kot znamenita Landarska jama v Nadiški dolini. Sedaj bodo jamo raziskali jamarji, ki imajo za to vso potrebno opremo.

CESTA V KLOBUČARJE KMALU POPRAVLJENA

Ministrstvo za javna dela je sporočilo na občino, da lahko prično popravljati cesto, ki vodi v Klobučarje, ker bo država dala velik prispevek. Za izvedbo del, ki bodo stala 11 milijonov lir, bodo odprli delovni kantir.

Grmek

OJAČENJE VODOVODA

Zvedeli smo, da je država dala deset milijonov lir prispevka za razširitev občinske vodovodne mreže. Vodo bodo napeljali v Leso, Lombaj in Obranke. Z deli bodo pričeli v kratkem.

HUDA NESREČA — Zelo hudo se je ponesrečil šestletni Giordano Chiuch iz Hostnega. Padel je po stopnicah in mu je počila lobanja. Zdravniki so si zanj pridržali prognozo.

VIDEM

SPOMNILI SO SE DUHOVNIKOV PADLIH V OBEH VOJNAH

Dne 24. t.m. so se spomnili v Vidmu s posebno cerimonijo duhovnikov in klerikov, ki so padli v obeh svetovnih vojnah. V parku pred semeniščem v ulici Ungherija, so odkrili tudi dva spomenika, ki bosta spominjala bodoče generacije na duhovnike, ki so se borili skupaj z vojaki in darovali svoje življenje.

Cerimonije so se udeležile najvišje cerkvene, vojaške in civilne oblasti.

Iz Beneške Slovenije so padli tile duhovniki:

V prvi svetovni vojni Erminio Di Gaspero iz Fojde in Anton Mizza iz Brda v Terski dolini; v drugi svetovni vojni pa Attilio Cormons iz Platišč v tipanski občini, Faustino Lucardi iz Gorjanov in Giuseppe Treppo iz Sedigle. Od klerikov pa Ottavio Scampa iz Prešnjega in Eugenio Zorza iz Mersina.

Ahten

ZA IZBOLJŠANJE GOSTINSTVA

Pokrajinska ustanova za turizem v Vidmu je tele dni razpisala natečaj za leto 1966 za okrepitev turizma. Vsega skupaj bo za tri milijone lir nagrad, ki jih bodo deležni oni, ki bodo popravili ali na novo zgradili gostinske lokale (moderno uredili kuhinje, nabavili opremo itd). V poštev pridejo

Iz Krnatske doline

PREMALO JAVNIH DEL

Zgleda, da se v nobeni drugi občini ne skrbi tako malo za javna dela kakor prav v tipanski. Kamorkoli pače oko, povsod opazi, da ni ne tega ne onega. Kar se je v zadnjih letih naredilo se je naredilo v Tipani, kje so pa druge vasi kot oddaljeni Prosnid, Brezje, Platišče, Krnahta in Viškorša? Kaj ne plačujejo vsi enako visoke davke?

Kadar kdo glede tega napravi na občinskem svetu opazko, bi se najraje posmehovali in se izgovarjajo, da ni denarja ali pa obojubi, da bo to ali ono napravljeno v kratkem. Čas teče naprej, ljudje odhajajo zdoma za zaslužkom, za tiste, ki so doma, se pa nihče ne briga. Občina, če bi hotela, bi sedaj na pomlad prav lahko zaposlila domače brezposelne, saj dela, kot smo rekli, ne manjka. Da ni denarja je prazen izgovor, naj potrkajo na prava vrata in odprlo se jim bo. Če nima občina, je še dežela in država, ki dajejo razne prispevke za izvedbo javnih del in tudi druge ustanove pridejo naproti potrebnim gorskim krajem. Le malo dobre volje je treba in bi se marsikaj spremenilo tudi v naših ubogih in zapuščenih vaseh.

TIPANA - Umrla je Vigia Berra vdova Scubla. Stara je bila 70 let. Bila je dobra in delovna žena in zato so jo imeli vaščani zelo radi. Ohranili jo bodo v lepem spominu.

Prosnid

UMRL JE GUERINO BUDULIČ

Vso tipansko občino je zelo pretresla žalostna novica, da je nagloma umrl 64 letni Guerino Budulič iz Prosnida. Budulič je šel v nedeljo popoldne v gostilno k Mostu na Nadiži in tam je mirno gledal kako so drugi balincali. Ko je tako

sedel ob robu igrišča, mu je postalo slabo in je na licu mesta umrl. Nič ni pomagala takojšnja zdravniška pomoč, Budulič je umrl, ker ga je zadela srčna kap. Rajnki je bil zelo poznan mož po vsej občini kot poštenjak in dober delavec in zato bo spomin nanj ostal lep in svetel.

CELO NOČ V POTOKU

Pretekli teden so prepeljali v videmsko bolnico hudo ranjenega kmeta 67 letnega Julija Driussija iz Črneje. Mož se je vračal pozno popoldne s polja z biciklom in mu je med potjo kar naenkrat prišlo zelo slabo. Ko se je ustavil, se je naslonil na leseno ograjo mostička, ki vodi preko potoka, a stari količek je popustil in Driussi je padel v potok. Tu je bil celo noč, ker ga ni nihče slišal, ko je klical na pomoč. Šele naslednjega dne so ga zagledali vsega izčrpanega mimoidoči, ki so tudi poskrbeli, da je bil takoj prepeljan v bolnico. Poleg drugih poškodb ima Driussi zlomljenih tudi več reber in zato se bo moral zdraviti mesec dni.

Trbiž

DEŽELA ZA RAZVOJ TURIZMA

Izvedelo se je, da bo Dežela dala v letošnjem letu 83 milijonov lir za razvoj turizma v Kanalski dolini. Ta vsota bo razdeljena med ustanove in privatnike na tem tako važnem ekonomskem sektorju. Zainteresirani naj za doseg tega prispevka vložijo tekom 31. januarja 1967 prošnjo, ki naj bo naslovljena na deželni odbor za turizem.

Srednje

NENAVADNA NESREČA

Alojzijo Rukin, staro 70 let, je doletela nenavadna nesreča. Ko je šla po poti, jo je napadel nek oven, jo vrgel na tla in jo hudo ranil. Morali so jo peljati v čedadsko bolnico, kjer bo ostala na zdravljenju najmanj tri tedne.

KOMISIJA ZA UGOTOVITEV ŠKODE

Pred nedavnim so obiskali občino Srednje funkcionarji deželnega odbora za javna dela, da so ugotovili v kakšnem stanju so ceste, ker jih je lansko jesensko neurje močno poškodovalo.

NAGLA SMRT

Zaradi srčne paralize je umrl 66 letni Jožef Bledič. Našli so ga mrtvega na hišnih stopnicah. Rajnki Bledič je bil dober človek in zato so ga vsi v vasi imeli radi in ga bodo ohranili v lepem spominu.

Sovodnje

OBMEJNI PREHOD V BOKETI

Od dne 10. t.m. pa do 17. je bil odprt obmejni prehod v Boketi v Sovodenski dolini. Sedaj ga bodo ponovno odprli šele na jesen, da bodo mogli ljudje pospraviti svoje prideleke na tej in oni strani meje.

Iz Rezjanske doline

PRAZNIK DREVES

Pretekli teden se je vršil v Ravenci praznik dreves. Zbrali so se vsi učenci osnovne, srednje in strokovne šole, njihovi učitelji ter občinske oblasti in zasadili za vsaj okoli 500 mecesnov in smrčic. Priložnostni govor je imel prof. Claudio De Vittor.

Brdo v Terski dolini

NAŠLI SO MRTVEGA

Pred dnevi je umrl 75 letni upokojenec Eugenio Lendaro iz Muzcev. Mož je živel sam in ker ga zjutraj ni bilo na spregled, so bili sosede v skrbeh in zato so poklicali karabinerje, ki so vdrli v hišo, ker na klicanje ni nihče odgovoril. Našli so mrtvega na postelji, ker ga je, kot je ugotovil zdravnik, ki je takoj prišel na lice mesta, zadela srčna paraliza.